

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelj Dalmatinskome

SUPPLEMENTO
all'Avvisatore Dalmato

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskome i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6; za Austro-Ugarsku kr. 8. samom Objavitelju Dalmatinskome za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5; samoj Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para; a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastareni brojevi para 20.
Pitanja za predobjavu uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste, uz koja nema prilijene preplate, bit će povraćena. — Preplate se šalju postanskim naputnicima. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju.
Pisma i novce treba slati „Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadru“
Za uvrstu Uglasa u zadnju stranice valja se obratiti Tiskaru

Prezzo d'associazione per un anno: Per l'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A-U cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U cor. 5. Semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore e Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 6. Numeri arretrati cent. 20.
Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. — Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.
Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all'Ufficio dell'Avvisatore Dalmato in Zara.
Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÌ ED AL SABATO

Na Karpatima

Karpatka bitka traje sa jednakom žestinom. Još se borba talasa tamo amo. Kao do sada, i sada je glavna osovina prostornoga i dinamičnoga ljuhanja valova karpatka pruga. Iz raznih mjesnih i taktičnih sastavina nije još proizišao ispadak. Dok se već u modernoj bici prilično dugo vremena hoće dok iz pobočnih i susljednih bezbrojnih pojedinačkih radnja proizigje vidljiva općenita težnja, u planinskom kraju stanje talasanja traje duže vremena. Zemljište tu rastavlja veliku ratnu radnju u bezbroj djelimičnih radnja; područja sila dviju protivnih strana ne sukobljavaju se o upravnu ili u nekoliko prosto krivudavu prugu, nego se pronicu i uzajamno se prebacuju, prema sklopu zemljišta ili prema časovitome mjesnome ispatku borbe, u sasvim neurednom krivudavoj pruzi. Jedna glavičica na obronku planine, jedna sitnogorica, jedna hridina mogu tu da izbulje frontat, jedna pobočna dolinica, jedno koritance, nad kojim gospoduje suprotna strana, mogu tu da potisnu frontat u luk. Tijem prilikama zemljišta pridružuju se tada i dnevnii taktični dogogjaji; na neke mjestu našim četama pogje za rukom da uhvate povoljan čas ili povoljan položaj i da prodru, dok se s druge strane neprijatelj pruža neka mjesna pogodnost, koju on iskorisćuje. Svaka je pojedina skupina, a često sve do odreda i pododreda, tu upućena u prvome redu na sebe samu i bije se katkad, da se tako reče, sama za se. Tek više vodstvo privodi bezbrojne bojeve u jedinstven okvir, donosi nužno izravnavanje i dovodi pojedinačke akcije u tako uzajaman sklad, da se one saglažuju u glavnoj ideji cjeline. O takome radu izravnavanja i saglašavanja govorilo se u nekidanjem dnevnome izvještaju našega generalnoga štaba. Tu se kazalo, da su naročito izložene skupine kod Cisne i Berehya malko ustegnute ispred napadaja novih ruskih gomila, koje su tamo bile upućene.

Ta se dva mjesta nalaze na galičkoj strani karpatkoga obronka: Cisna na baligrodskoj cesti, a Berehya na istok te ceste, od prilike u sredini izmegju Cisne i usoočkoga klanca. Obe su tačke izmaknute položaji pred karpatkim frontom; tu se naše bojne snage bijahu jako zabile u ruski napadajni frontat. Naravno neprijatelj ih je vrlo neugodno osjećao, zbog čega su Rusi nakon niza bezuspješnih navala doveli sada tamo nova pojačanja. Pošto su ta dva izmaknuta položaja bila zbog svoje izloženosti u opasnosti da ih neprijateljska nadmoćnost zaokruži i pošto je branjenje tih tačaka iziskivalo da

leko veće ulaganje snaga i žrtava, nego li je njihova vrijednost bila u razmjeru sa svrhom cjeline, naša je obranbena pruga bila tu nešto uzmaknuta, poslije nego su ta dva položaja nanijela protivniku dosta kvara, i tijem su dovedena u podesniji odnos prema ostalome frontu. Tijem je prostornim izravnanjem naša otporna pruga postala još čvršćom. Kod Cisne je mogao da bude odsudan i obzir na potez naše frontalne pruge u prostoru istočnih Beskida što se tu nadovezuje, kao što su kod Berehya moge biti odsudne mjesne spojne prilike; jer je Berehya malo zgodnim, uskim i okomitim, a pri tome čak tek posrednim planinskim putevima spojen sa karpatskom prugom i sa prostom što graniči s njome na jug.

Za uspješnost je naše obrane na koncu svedjedno, da li će se sprečavanje neprijateljskih napadaja i s njim skopčano guljenje njegovih gomila vršiti bliže sjeveru ili jugu, jer su u prvome redu neprijateljske bojne snage i njihovo postepeno uništavanje, a ne pruge i tačke, glavni cilj obrane. Ta se svrha u znatnoj mjeri pomaže korisnim ispravkom fronta. Izmaknuti su položaji ispunili do krajnje granice mogućnosti svoj zadatak kao prednji položaji; oni su pomogli da se zadobije vremena, jer su zadržavali neprijatelja, i nanijeli su mu teški šteta, jer su ga prisiljavali da neprestano navaljuje, pri kojim je navalama pretrpio krvavih gubitaka. Tek kada je taktički položaj pokazao da dalja osamljena akcija ne bi bila korisna s obzirom na mjesne prilike i na nastale razmjere snaga, kada su bili riješeni posebni zadaci prednjih položaja, čete, što su se tu borile, bile su na vrijeme uvršćene u svezu cjeline.

Tešku borbu imaju da izdrže naši vrijedni vojnici sa nadmoćnosti napadaja ruskih gomila. To je junačka borba, kojoj je tesko naći ravne u svjetskoj povijesti. To je bitka, koja se sastoji od više bitaka, gdje se bojevi neprestano biju dan i noć za cijelih sedmica. Još nije vidjeti odluke; ali mi znamo, da naše junačke čete do sada odoljevaju najvišim naporima borbe usprkos svima ogromnim jurisima, usprkos ljutoj borbi, koja traje već preko dvije sedmice. To pak mora da osnaži naše zahvalno pouzdanje u ovijem vrlo napetim vremenima.

Rad Svete Stolice za ovoga rata

Od početka svoga papinstva Sveti je Otac nastojao da povra ti svijetu mir, ili barem da ublaži bolove i bijedu što izvira iz sadanjega ratnoga stanja. Prvim mu je svečanim činom bila opomena vladama

i narodima, da se povrate k blagosti i k miru (8 septembra 1914 „Ubi primum“). Došla je zatijem enciklika „Ad beatissimi apostolorum principis“ od 1 novembra 1914, u kome je razvio skoro program svoga papinstva i kao predstavnik Boga mira obraća se naročito vladarima i narodima, da napuste srdžbu i da se sjete da su i oni braća, sinovi jednoga nebeskoga Oca.

Kada se približuje Božić, svečanost mira u punome smislu riječi, njegovo očinsko srce ne može trpjeti da se njegovi sinovi uz jamno kolju upravo toga dana, kada su angeli navijestili na zemlji ljudima dobre volje mir, s čega Sveti Otac molli zaručene vladare, da bar toga dana odlože oružje. Ovaj skroz kršćanski poticaj nije bio nazalost praćen sretnim uspjehom. Ciljajući na to, Sveti Otac kazao je u svojoj besjedi, upućenoj kardinalima 24 decembra, da „se radi toga ne osjeća klonulim“, pak je prosljedio: „Mi namjeravamo i unaprijed ulagati sav trud, eda pospiješimo svršetak neuporedive nesreće ili barem da ublažimo njene žalosne posljedice“. U tome je smislu Sveti Otac bio predložio razmjenu ratnih zarobljenika što su postali nesposobni za dalju vojnu službu. Odlukom, upućenom svima biskupima zaručenih naroda, Sveti Otac naredio je, da svećenici budu pri ruci siromašnim ratnim zarobljenicima, donoseći im nužne utjehe i služeći kao dobri posrednici izmegju zarobljenik i rodbine im. Drugom odlukom naređivao je javne i privatne molitve, eda nas nebo oslobodi od strašnoga ratnoga biča.

Prilikom svečanoga Konsistorija od 22 januara 1915 Papa je izrekao vatrenu alokuciju, u kojoj je sa velikom toplotom i sa osjećajima zajedničkoga oca kršćana posvjedočio najpotpuniju nepristranost i zavelio mir, izjavljujući, da će u koliko uzmožne, sa svoje strane, poslijediti svoja nastojanja, da se barem ublaže bolne posljedice rata.

Papa nije zaboravio ni zatečenih osoba građanske ruke. U tome je pogledu iznio prijedloga o razmjeni onih koji su zbog godina ili bolesti postali nesposobni za vojnu službu.

Doista je Sveti Otac odlučio da prosljedi ovo svoje djelo mira, ne dajući se odvratiti ogromnim teškoćama što mu stoje na putu, osokoljen na to Iskrstovim milosrdjem prema svima ljudima, bez druge svrhe i drugih interesa do li duhovnih i zemaljskih interesa čovječanstva. To je pravo poslanstvo Svete Stolice, koja danas više nego ikada dokazuje, da je ona jedina moralna snaga na svijetu, koja, bez sumnje da bi bila nepristrana, može podići svoj glas usred mržnje, koja je nastala iz sukoba pojedinačkih interesa i iz opreke materijalnih sila.

Mi želimo najvrčue, — piše u „Fremden-Blattu“ jedan visoki crkveni dostojanstvenik — da svi shvate i podupru ovu dobrotvornu radnost i da njene plodonosne posljedice vrede na korist čovječanstva, koje strada od današnje strašne borbe.

mile za hranu pučanstva. Austrijsko-ugarska vojska se popunjava iz pećankama, koje broji 60 milijuna duša. Ovdje ljudi moraju da izdrže i ostanu na svom mjestu, premda, kako je Nadvojvoda naročito naglasio, ni jedan za čitava trajanja boja nije mogao da izdrži svojim fizičkim silama.

I sve, što je vrhovni vojga austrijsko-ugarskih četa rekao o teškoćama strašnoga hrvanja, dolazilo je iz srca punog priznanja. U usta mu je stavljalio riječi samo nezatajeno priznanje i pouzdanje u nepokolebljivost njegovih četa. Kuropatkini, koji je god. 1877, proveo zimski rat na Balkanu kao časnik vrhovnoga štaba, držao je, da bi divizije u prvog liniji morale jedna za drugom klonuti, kada ih općenita ofenziva preko bregova ne bi riješila nepodnosivog položaja. Želja je svijeta, da nas skoro dogje za austrijsko-ugarsku vojsku dan općenitog napredovanja preko Karpatu.

Megju austrijsko-ugarskim četama na Pilici

Richard Förster, naročiti izvjestitelj „Berliner Tagblatt-a“ na istočnom ratištu, piše iz Petrikova ovo: Vrlo neprijatna druga zima javila se u ruskoj Poljskoj s burom, kišom i snijegom; gotovo je gora od prve. Iza nekoliko blagih proljetnih dana, koji su nas nazalost bili ispunili varljivom nadom, razočaranje je sada tijem gore. Gdjejkada se sunce probije kroz sive oblake, ali nema još one spasavalačke snage niti milosrdja prema našim četama, koje leže u vlažnim i hladnim šančevima Poljske. Kada se jednoga dana snijeg rastopi, doista će noću opet pasti još mnogo deblji. Izgleda više kao da stojimo pred Božićem nego li pred Uskrsom.

Jednog hladnog jutra odlučimo, da ćemo pohoditi našu braću u oružju oko Petrikova. Već na putu dotle razabramo, da okolica nije onako jednolična kao u ostalim krajevima ruske Poljske. Cesta je lijepa i smrznuta, a unakolo guste borove i jelove šume. S brežuljaka padaju u dolinu preko kamenja mlazovi malih potocića. Naišli smo na tragove bojeva:

Rat i mir u jednom članku „Fremdenblatt-a“

„Fremdenblatt“ u svom uskršnjem broju piše: Zvona zvone i navijestaju premlajeće, ali još ništa ne govore o miru; ipak ih slušamo puni nade i pouzdanja. Nije to naša obmana, već je slutnja poslije potanka ispitivanja, ako rećemo da nas je ovo teških osam mjeseci, što smo prevalili, primaklo bliže sretnome ispatku. Sva ona hrabra momčad nijesu se borila, nijesu trpjela i nijesu dala život svoj uzalud. Rat je za naše neprijatelje rat radi osvajanja, rat radi osvete, rat radi uništavanja, pa od toga i dolazi da njihov neuspjeli napad znači njihov poraz. Da postignu tu cilj bili bi morali pobjediti. Ali dosad mnogo smo više dobili mi nego li oni; njihovih su gubici svakojaki i veći od naših. Radi se jedino o tome da se ona grdna koalicija, što se digla protiv nas, prinudi da postupa prema ispatku koji pokazuje razvoj rata. Radi toga trebaće još velikih žrtava, teških odricanja, prije svega jer u neprijateljskom taboru, radi širenja lažnih obavijesti, malo ko znađe kako uprav stvari stoje. I odista Rusija mogla bi razumjeti već po samom ekonomskom rasulu, u koje je carstvo palo, da su se Rusi latili posla koji ne mogu da otrse. Francuzi, koje su činjenice uvjerile, da im „revanche“ nije uspjela, te se moraju hvatati Engleske, pak i Englezi koji moraju da konstatuju slabu korist od svoje flote i od dogagajaj izvan Evrope, prinugjeni su da ozbiljno promisle, da li nijesu udarili krivim putem. Ali oni još neće da vide. Oni se eto tješe valjanošću ruskog oružja, nepogrešivošću Joffre-ove taktike, Kitchenerovom vojskom od tri milijuna, a osobito pritiskom gladi. Ali tim je u isto vrijeme i rećeno, što mi moramo da učinimo da sretno dospijemo kraju — a to ćemo i učiniti. Ne bude li inako moguće, laćemo se malih odricanja pa i velikih. Ne služi domovini jedino onaj koji ima uniformu na sebi. Izdržaćemo i mi kao i naši vojnici i tim će izlinitati i posljednja nada našim neprijateljima. Oni misle da ćemo mi, jer nam je dovoz prekinut, pristati na njihove zahtjeve gospodovanja i čežnje za osvajanjem, što bi za nas značilo doslovice zaokolišanje; oni misle, da ćemo mi dopustiti, da nastanu take prilike, koje bi nas kasnije zazbilj izložile osiromašenju a kojima bi nas neprijatelji u svako doba mogli da pritiskuju glagju.

Rusija hoće da zagospoduje na Balkanu i na Istoku, Engleska na svim morima, dok bi mi postali vazalnim narodima; pa se misli e ćemo dopustiti da nam to nametne protivnik, koji ne može da se riješi naših vojski? Ako ima ista što može da uveća našu odlučnost, to je baš ta osnova koalicije da nas mori glagju, osnova koalicije koja ne može da svlada naše vojske a već sluti da će morat napustiti bojište. Jer na bojištu mi smo svoje mišće očelili, dok se ona tu

na šančeve i samotne grobove, na granatama isprebijano granje i na spaljene kuće. No pored svega toga čitava okolica, koju smo prešli u automobilu, manje je pretrpjela nego li okolica na sjever i na istok Lodza.

Petrikov je malen gradić i za poljske prilike dosta čist bez osobitih obilježja. Na veliku četvero-kutnom trgu diže se kip nekoga sveca. Pločnik nije osobit pa bi čovjek na njemu lako mogao iščasti nogu. Crkve su bez osobita arhitektonskog karaktera dosta neukusno ukrašene. Ko vidli jedan ovakav grad, vidio ih je sve. Željeznička pruga od Skierniewic do Čenstohove vodi preko Petrikova, kojemu je stanica danas skup zapuštenog garišta. Devet gradskih ulica razlaze se poput zvjezdanih zrčaka na sve strane. Tvornice dokazuju, da je mjesto u mirna vremena mnogo znatnije, nego što se čini prema broju stanovništva. Osobito mi je udarilo u oči, da ni na jednoj trgovini ni na uglu ulica nema ruskih natpisa. Sve je označeno poljskim jezikom, a jedan se natpis opazio i na njemačkom jeziku. Saznao sam, da je austrijski zapovjednik uklonio sve ruske natpise.

Iza kratka odmora pogosmo prema Pilici i u prve redove fronta.

Sa svom ljubežnošću, kojom se naši saveznici odlikuju, bili smo primljeni u stanu štaba divizije. Feldmaršalu čovjeka elastične pojave i herkulskog stasa, kao da smo došli vrlo dobro u jednoličnosti taborskoga života. Svi su bili prema nama vanredno prijatni. Priedili su nam i kola, jer u onom kraju automobilom ne bismo daleko došli. Domala ostadosmo, da pohodimo položaje austrijsko-ugarske pjesadije. Nekoliko časnika pogje s nama, a jedan časnik generalnoga štaba ispratli našu malu kolonu na vanredno elegantnu i punokrvnu vranu.

U dolini rječice Czarne, koja utječe u Pilicu, naslagivao nam se pogled humovitog kraja, koji je ispresječean tamnim jelovim šumama. Sliku su oživljavali u šumi zaposleni vojnici u ogrtačima od

— Marija Palčić
— Marija 0:10
— Ante
— Ante 0:20 — Crljenko
— ršulović 0:10
— Jerka Palčić 1
— me 0:20 — Mande
— 0:20 — Marija
— 20 — Pave Cr
— da 2 — Šimun
— e Beneta 0:40
— tada 2 — Kurilić
— Marija Bistričić
— Kurilić 1 — Ma
— 0:40 — Mate Sa
— torčić Antica 0:10
— mora 10 — Ku
— Kraljica Jukić 3
— Palčić 1 — Jure
— Carlo Herenda
— čič Sime 0:10
— iro Magaš 1 —
— 0 — Nikola Ko
— N. N. 0:40 —
— N. Giovanni 1
— 50 — Jela Saban
— N. Zorović 2 —
— Luigi Boden 2 —
— k. oruž. straž. 4
— Ant. Mestroviji
— 50 — Juraj Jelić,
— a ved. Dorehich 3
— na Pag 500.
(Stij. d.).

Ferrari in Zara

000000

& NIPOTE
— ZARA

effetti pubblici
ondo il listino di
ere di pegno 4 1/2
Obbligazioni pro
di pegno 4 1/2 o
di Budapest. —
a di risparmio di
provvisorio Bulgare
terroviarie della

arte di Valore al-

pagamento a rate
à di Vienna 1874
mensili di Cor 20
3 3/4. Vinc. princ.
Cor. 10.
1858. Vinc. princ.
i Cor. 20.
eresse 4 1/2. Vinc.
sili di Cor. 10.
i 400. Vnc. princ.
i Cor. 8.
riche, Italiane e
125.000, in rate
elle Cor. 2 ecc.
i e in Conto Cor-
reavviso, verso un

principali piazze
e operazioni d'in-
chieste dei propri

obbligazioni contro
nortizzazione, alle
te.

ncendi, Vita, Ac-
ale Agenzia Prin-
erali di Trieste.

000000

NICA

ranichenim

1902.

Zice i na one
manji je ulog
lera) sedmično;
ce od 1 krune
kaz po pogodbi.
Seći sve naloge
vi po pogodbi.
kovanje, uz na-

znicu ili u te-
og-jezuranja.
papira od vri-
vca.

dnosti, čekove,
ovac uz najpo-
ja.

vrsta papira
ju podložne pa-
ka pri vučenju.
ivan Monarhije.
CO, TACNO

istrošila i teških zapala rana, pa će velikih snova napustiti i teške će joj biti moralne posljedice, ako rat bude svršiti onako, kako se donekle smijemo nadati. Jer ako Rusija ne postigne uspjeha naprema središnjim vlastima u ovom ratu, u koji se upustila u sretnim prilikama, kakvih nije mogla ni željeti, kad će ga postići? Ako sada ne može da steče željeno mjesto na Marmarskom Moru, unatoč privoli Francuske i Engleske; ako svojim napadima drugo ne čini nego budi svijest svoje snage i osjećanje života u Turskoj, čije je vojske pred trideset mjeseci zadesila grdna katastrofa; ako poslije toliko godina spletarenja, u čemu joj je Srbija išla na ruku, našla u našoj Monarhiji sve same neprijatelje, protiv kojih milijuni njene momčadi gube život svoj, kada će joj stvari okrenuti na bolje? A ako Francuska ne osvoji sada Alzaciju i Lorenu, kada će je osvojiti? Regbi da ona, koja malo djece ima, nije sklona da joj pobijaju potomstvo. Engleska pak zna vrlo dobro, da bi mogla voditi drugi rat s Njemačkom jedino općom dužnosti na vojnu službu.

Upornost naših neprijatelja lako se shvaća. Oni kažu: Ili danas ili nikada više! Ili pobijediti danas ili više nikada! Doći će dan, kad će moć sebi zatajiti, da neće pobijediti našu volju za pobjedom. Uskrs je svetkovina vjere u budućnost. Ali mi vjerujemo u svoju budućnost, a to je ono što nas drži.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji.

Zarobljeno preko 7570 Rusa.

BEČ, 6. Službeno se objavljuje, 6 aprila u podne:

Borbe na Karpatima sve se više proširuju. Na visovima, na istok doline Laborce, njemačke i naše čete osvojile su jučer jake ruske položaje i zarobile su pri tome 5040 ljudi. Na odsjecima što se tu nadovezuju krvavo je suzbijeno više zestokih napadaja sa jakim neprijateljevim gubicima; zarobili smo još 2530 Rusa. U južno-istočnoj Galiciji na visovima na sjevero-istočnoj strani Ottynie izjalovio se noćni neprijateljev napadaj. Pri provali na južnu obalu Dnjestra, koju je neprijatelj pokušao, na 4 aprila, na južno-zapadnoj strani Uscie Biskupije, bila su uništena dva bataljuna ruskoga aleksandrovskega pješadijskega regimenta.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Hofer podmaršal.

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 6. Wolf Bureau javlja: Veliki glavni stan, 6 aprila. Zapadno bojište.

Od jučer djelovanje je Francuza između Meuse i Moselle osobito živo. Oni su napali, uloživši jakih snaga i mnogobrojne artiljerije, na sjevero-istok, istok i jugo-istok Verdun-a kao i kod Ailly-a, Apremont-a, Flirey-a i na sjevero-zapad Pont-à-Mousson-a. Napadi na sjevero-istok i istok Verdun-a nijesu se radi naše vatre uopće ni razvili. Na jugo-istok Verdun-a bili su odbijeni. Na istočnom rubu visova na Meuse-i uspjele je neprijatelju da se prijelazno učvrsti u malom dijelu našeg najprednijeg opkopa; ali u noći bio je i odatle izbačen. U kraju oko Ailly-a i Apremont-a boj je potrajao i u noći, ali bez ikakva uspjeha za neprijatelja. U kraju Flirey-a odbili smo više francuskih napadaja. Na zapad priesterske gore slomio se jak napadaj. Na sjever ceste koja ide od

gume. Pod vodstvom jednog brigadnog generala pohodili smo jedan položaj, na kome je prije nekoga vremena bio austrijsko-ugarski Nasljednik prijestola.

Još nikada nijesam vidio ovako utvrgjena položaja, koji je bio udešen za defenzivu. I najmanja sitnica bila je genijalno iskorišćena za obranu; i to još u najvećoj blizini neprijatelja. Na jednom mjestu ruski šanacvi udaljeni su samo 180 korakač od austrijskih. U ovom kraju nema mnogo zdenaca, pa se i ovdje, kao na nekim tačkama zapadnoga ratišta, dogajga, da i prijatelji i neprijatelji u isto doba, naravno bez oružja, crpe vodu iz istoga zdenca, dok s obe strane vatra miruje... Prolazili smo pokraj jednoga šanca, kada su se vojnici upravo sa zdjelicama okupljali oko jedne poljske kuhinje. Zapovjednik pukovnije rekao mi je, da momčad prougljuje vojni položaj prema tome, da li hrana prispjjeva u određeno vrijeme. Kada kojega vojnika zapita, kako se osjeća, ako je dobio objed tačno u 11 sati, onda veselo i zažarenih očiju odgovara: „Vrlo dobro, gospodine pukovniče!“ A kada se obraćao momčadi u odaljenim šanacima, kamo jelo može da prispjje, tek oko 3 ili 4 sata po podne, onda odgovori ispadaju mnogo žalostnije, jer cvilenje želuca oduzimlje ljudima radost za život.

Položaj na istočnoj strani Pilice tvrdokorno se brani već tri mjeseca. Ja mogu sebi vrlo dobro objasniti, zašto se na tom mjestu naši saveznici zadržavaju u defenzivi, ali neću i ne smijem da kažem. Čete su se za to vrijeme već nekoliko puta smijenile, pa svaka nova satnija umije da novim sredstvima učini položaj još čvršćim; neprijateljski položaj obdan i obnoć promatra kroz puškarice, koje su zaštićene ocelom. Puške i streljivo ostaju ondje i onda, kada momčad na kratko vrijeme pogje na počinak. Ručne granate mogu u svaki čas početi svoje razorno djelovanje, a grmljavina topova upravo nikada i ne miruje sasvim. Samo kratke stanke prekidaju muklo brujanje topništva

Ne dajući od sebe nikakva glasa, da ne bismo

Flirey-a u Pont-à-Mousson, usprkos vrlo teškome gubitku koji je neprijatelj pretrpio pri tim bojevima, mora se prema njegovu ponovnome raspoređenju sila držati, da će on tu prosljediti svoje napadaje, pošto je jasno izbila na vidik potpuna jalovost svijui njegovih nastojanja u Champagne.

Istočno bojište.

Ruski napadaji na istok i na jug Kalvarje kao i na istok Augustova bili su bezuspješni. Inače se položaj na istočnome ratištu nije promijenio.

Vrhovna uprava vojske.

Odklikovanje generala Klucka.

BERLIN, 7. Generaloberstu Klucku udjeljen je red „Pour le mérite“.

Saopćenja turskoga glavnoga stana.

CARIGRAD, 6. Glavni stan saopćuje:

Na kavkaskom frontu neprijatelji je napao našu predstražu na sjever Išana u blizini granice. Poslije ljuta boja, koji je 8 sahatu potrajao, neprijatelji bio je bačen preko granice. Naše su čete zapremile neprijateljska sela u okolici Kbosora i Parahesa na jug Tauškarda.

Jučer i danas neprijatelji nije preduzeo ozbiljnih napada na Dardanele. Prekjučer dvije neprijateljske oklopnjače stadoše da pucaju na baterije što leže na ulazu u Dardanele; ispalile su preko trista granata a bez ikakva uspjeha. Naprotiv konstatovalo se, da su naše baterije svojim mecima pogodile jednu neprijateljsku oklopnjaču i jedan razbijač torpedača.

Engleski parni brod torpedovan.

LONDON, 6. Agencija Reuter: Engleski parni brod „Northlands“ bio je jučer torpedovan prema Beachy-Headu; momčad je spašena.

Engleski brod za ugaj torpedovan.

LONDON, 6. Engleski parni brod za ugaj „City of Bremen“ bio je pogogjen kod Landsenda torpedom i potonuo je.

Engleske lagje potopljene u mjesecu marču.

LONDON, 6. Po saopćenju trgovačkog ureda, izgubljena su u marču 33 engleska parna broda sa 61.383 tona sadržine; od ovijeh 26 ih je bilo torpedovano. U gubicima brodova zaglavilo 217 ljudi. Osim toga izgubile se 25 jedrenjače, od kojih 3 su bile torpedovane.

Engleska jedrilica potopljena.

LONDON, 7. Engleska jedrilica „Acantha“ bila je pogogjena torpedom na Sjevernome Moru naprema Longtom-u; momčad je spašena.

Aeroplan baca bombe na Müllheim (Baden).

MÜLLHEIM (BADEN), 6. Jučer je neprijateljski avijatičar bacio dvije bombe na grad. Poginule su tri osobe gragjanske ruke.

Skupoća u Petrogradu.

PETROGRAD, 6. „Riječ“ javlja: Poskupljenje živeža u Petrogradu zahvaća izvanredna maha; prilike su siromašnijih stalša očajne. Teže od poskupljenja biće potpuna nestašica živeža, koje se u skoro vrijeme očekuje, i koja demoralizuje pučanstvo i guši oduševljenje za rat.

Grčki Kralj nije nikada pristao na odstup zemljišta inozemnoj vlasti.

ATINA, 7. Vijest atinske agencije: Pressbureau objavljuje ovo saopćenje: Saznavajući dogogaje što su se zbili otkada se ona ustrojila, Vlada izjavljuje da Kralj nije nikada pristao na zapodjevanje pregovorâ u pogledu odstupâ grčkih područja kojoj inozemnoj vlasti. Vlada drži da je u dužnosti da objavi ovo saopćenje uslijed zadržanih obavijesti, koje je Venizelos dao novinama.

obratili na se neprijateljevu pažnju, prolazimo šanacima pogrbljeni. Pomoću dalekozora sasvim jasno opažam cijev ruske puške, koja je upravljena prema našem položaju, ali nikako nijesam mogao vidjeti, da li se iza cijevi opaža i glava onoga koji cilja. Nekoliko tanandri preletjelo je preko naših glava i udarilo u sniježno posuto drveće iza nas; inače ništa, „samo duboka tišina. Bilo je ručano doba, pa su valjda i Rusi jeli.

Preko dana ovdje redovno vlada priličan mir, ali pred večer, oko 6 sati, počinje biti živahnije. Onda Rusi otpočinju ostru vatra. Bacaju ekektične mlazove svjetlosti ovamo i odapinju pistolje, koji rasvjetljuju okolice. Austrijanci im naravno ne ostaju dužni. Između izvidnica, koje izlaze iz šanaca, dolazi do malog, ali bez velikih učinaka, puškaranja, za kojega nastoje da jedni druge ulove, ali do ozbiljna ruskog napadaja ne dolazi nikada. Dakle uvijek ono staro: Rus srčano može da izdrži na mjestu, koje mu je odredjeno, ali nema pravoga smisla za ofenzivu.

Zahvalismo svojim ljubeznim vodičima na svemu što su nam pokazali, te pod večer, za sniježne vijavice dogosimo do stana štaba divizije. Ovakove zime nijesam još nikada upamtio!... No zato pozdravismo s najvećom radošću toplu školsku sobu, u kojoj nas je podvorio feldmaršal. Jelo, koje je priredio vješti sedmogradski potčasnik, prijalo nam je vanredno. Iz razgovora, koji se poveo, razabramo s radošću, da se naši saveznici uzdaju u sretan svršetak rata upravo kao i mi.

Iza srdačnog oprostaja upvrtismo se u automobilo preko Petrikova prema našem stanu. Sniježne pahuljice plesale su oko našega automobila, a vjeter je brijao sa sniježnih obronaka. Da li je to bilo posljednje zavijanje zime, koja se bijesno sprema na uzmak? Prema večeri još jedanput sunce razbije sve oblake, te pogje u ružičasto zlatnom sjaju na počinak.

RAT.

Bojevi u dolini Laborce.

Posebni vojni stručnjak „Neue Freie Presse“ piše o bojevima u dolini Laborce između uzsočkog klanca i lupkowskog sedla ovo:

S bojne pruge u istočnim Beskidima zadnji službeni izvještaj govori o bojevima u dolini Laborce, gdje su zadnjih noći odbijeni mnogi neprijateljski napadaji. Ovi su se bojevi bili svakako na jug Laborce u dubokoj dolini. Na visovima pak, koji su šumom obrasli, ovaj noćni napadaj nije nailazio teškoća. Važno je pak doline Laborce očita.

Između lupkowskog sedla i uzsočkoga klanca bojevi se još biju. Treba se samo sjetiti, da se kao mjesta bojeva spominju: kraj na južnoj i južno-istočnoj strani Lupkova, kraj blizu Cisne na cesti put Bali-groda, kraj blizu Kalnice na uporednome putu k ovoj cesti, kraj na jug Dverinka a na putu u Ravku i napokon kraj i putevi od Lutoviska u dolini Volosetke i Sana do uzsočkog klanca. Tu je riječ, kako se kaže i u službenoj vijesti, o brojnim položajima na visovima, a više je puta spomenuta njihova važnost za održanje u tim krajevima.

Sada, a i prije je vladalo uvjerenje, da je bitka u Karpatima najvažniji od dogogajja, što je uopće bio u ovom ratu. Zato se i nastoji, da se bojevi u Poljskoj dovedu u svezu s ovima. Da li je to doista tako i u koliko je ovo naslućivanje opravdano, ne može se za sad pretresati.

Prema njemačkim izvještajima odbijeni su ruski napadaji na bojni pruži u Poljskoj kod Opoena na Dezewicki na jug Pilice. Prema našim su vijestima jake ruske čete napale za rane zore kod Involodza i dalje na sjever Opoena na Pilici. Neprijatelji bijahu doprli sve do zapreka, a onda su uz silne gubitke bili odbijeni. Osim ovih akcija javlja se i jedna treća u ruskoj Poljskoj: njemačko vojno vodstvo javlja, da su se razbili pokušaji Rusâ da prijegu preko Ravke na južno-istočnoj strani Skierniewicza. I ako su ovi krajevi dosta udaljeni od Karpatâ, ipak tamošnje ruske navale upadaju u oči.

Japan protiv interesâ Rusije na krajnjemu istoku.

Pod natpisom: Japan silno pojačava svoju voje nu silu u Mandžuriji „Reihspost“ piše: Sada je, kako posljednje vijesti javljaju, Japan poslao i 17. diviziju u pomoć svojim tamošnjim jakim posadama.

Posve je jasno, što Japan hoće. Sada bi htio postići cilj, do koga nije mogao doseći mirom u Portsmouthu. Rusija bijaše upotrijebile povoljnu priliku za bokserskog ustanka, u vrijeme kada su druge vlasti zbunjeno stajale pred buknulim požarom, da pošalje svoje pukovnije u Mandžuriju sa izjavom, da je to samo mjera bezbjednosti, koja će se kasnije opozvati. Da Rusija nije ozbiljno pomišljala na to, dokazala je gragjenjem jake trgajve u Port Arthuru i željeznice, koja vodi onamo. Htjela je biti na Žutom Moru, jer joj za njezin golemi posjed u Aziji bila potrebna luka koja se nikada ne smrzne. Tada je došlo do poznatog sukoba između Japana i Rusije, koji je promorio ruske osnovne. Rusiji je ostala još interesna sfera u Mandžuriji. Bude li se Japan sada oborio na svoj plijen, Rusija će biti konačno istisnuta iz istočne Azije, a njezin će posjed na istoku Amura izgubiti mnogo od svoje vrijednosti. Sadanje postupanje Japana u Mandžuriji upereno je ponajprije samo protiv Kitaja, ali Rusija će pretrpjeti veću štetu. U sadanjemu će se ratu tek upotuniti njezini porazi na Yalu i kod Mukdena.

Japansko-kineški sukob.

„Kölnische Zeitung“ javlja iz Christianije: „Daily Telegraph“ primio je iz Pekinga vijest, da su se konačno izjalovili pregovori između Japana i Kine i da je Japan već započeo svoje vojne operacije napadajem na željeznicu koja vodi iz Pekinga u Mukden.

Berlinska „Post“ javlja iz Hraga: Prema vijestima „Times-a“ i drugih engleskih listova Japan je ne samo odbio kineski zahtjev da Japan ustegne svoj ultimât, nego je još poostrio svoje uvjete. Nesumnjivo je, da Japan hoće da vojenim operacijama riješi zaplete. Pekinški su službeni krugovi prenerazeni, ali kineska vojska jednako kao i narod žele rat. Japanci su pretvorili Tsingtau u ogromno skladište ratnoga materijala. Tu čekaju spremna dva naoružana oklopjena vlaka. Drži se, da će nakon svega što se dogodilo Japanci dovesti do formalne proglašenja rata.

Pučanstvo krajeva, u kojima će se po svoj prilici zbiti prvi sukob između kineskih i japanskih četa, većim je dijelom pobjeglo. Počinje se stvarati neko prazno područje između japanskih i kineskih četa na sjevero-istočnoj strani Pekinga. Iskazi protiv Japancâ još traju po kineskim pokrajinama. Mnogo je japanskih poslovača, koji se bijahu tu smjestili, zatvorilo svoje dućane i pobjeglo u domovinu.

„Reuter-Bureau“ javlja iz Tokija: Ministar predsjednik Okuma izjavio je u razgovoru sa predstavnikom „Reuter-Bureaua“, da se pregovori sa Kinom razvijaju povoljno i da se približuju storoome zaključenju. Japanski bi prijedlozi bili sasvim u skladu sa engleskim savezom i sa utanačenjima sa ostalim vlastima. Japan je zatražio u Santungu samo ono što je Kina udijelila Njemačkoj.

RODOLJUBI! Sjetite se oskudnih porodica vojnika, koji su pozvani pod oružje!

Prinosi se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu kod c. k. Namjesništva (Odsjek I.) u Zadru.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik grof Attems

krenuo je u Beč, gdje će se zadržati nekoliko dana u službene svrhe.

Per la prevenienza di guerra.

Il giorno di Pasqua le benemerite dame del comitato locale per la prevenienza di guerra, che con entusiasmo ed abnegazione senza pari danno in ogni incontro l'opera loro in pro degli scopi patriottici dell'istituzione, assistite da buon numero di gentili signorine, offrivano in vendita ai passanti, davanti alle chiese di Zara, cartoline illustrate, medaglie commemorative, ed altri oggetti che l'ufficio di prevenienza di Vienna fece appositamente eseguire per l'occasione.

La cittadinanza dimostrò anche questa volta i vivi sentimenti patriottici ond'è animata, facendo copiosi acquisti. — Il risultato della vendita sarà pubblicato nel prossimo numero.

Premjestaji.

Namjesnik dalmatinski dodijelio je kot. tajnika Julija Spobodu u Splitu, na službovanje kod c. k. Namjesništva, a premjestio kotarskog tajnika Ivana Ratveya iz Kotora, na kotarsko poglavarstvo u Split.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno prošlog mjeseca marča: U štedionički odno: kruna 153.187.85 a povraćeno je kruna 14.542.05. U promet čekična položeno je kruna 5.308.869.58 a isplaćeno je kruna 3.335.147.56.

In onore di S. E. Mons. Arcivescovo.

Lunedì sera, a cura della spettabile Amministrazione comunale di Zara, la Banda comunale diede un bellissimo concerto sotto il Palazzo arcivescovile in onore di S. E. Mons. Arcivescovo dr. Vincenzo Pulisic di cui ricorreva l'onomastico.

Durante il concerto una rappresentanza dell'Amministrazione, si recò ad ossequiare S. E. Mons. Arcivescovo ed a presentargli gli auguri della città.

Il concerto, sotto la direzione del maestro Zink venne eseguito egregiamente, mentre in Piazza dell'Erbe ferveva un passeggio animatissimo.

Za gradnju nove stolne crkve u Splitu.

U utorak dne 6 o. m. bila je u dvorani gradskog župskog ureda, poslije sv. mise, opća godišnja skupština društva za gradnju nove stolne crkve u Splitu, s ovim dnevnim redom: Izvješće o djelovanju društva i o upravi imetka; odobrenje računa godine 1914; izbor jednog revizora računa; eventualija.

Il quaresimalista della Collegiata di San Simeone.

Lunedì chiuse la sua predicazione quaresimale nella Collegiata di San Simeone il m. r. padre Andrea Capocelli da Lecce, che richiamò durante tutto il corso delle sue prediche un pubblico numerosissimo. I suoi discorsi erano notevoli non solo per l'elevatezza dei concetti, ma per la forma facile e chiara con cui venivano esposti, per l'eloquenza calda e colorita che sapeva avvincere, commovere e persuadere.

Il padre Andrea Capocelli lascia a Zara carissimo ricordo di sé.

Suzbijanje peronospore na lozi pomoću modre galice.

Kao što je poznato, gljivica „Peronospora viticola“, koja je toliko opasna našoj lozi, suzbija se škropljenjem pomoću modre galice. Pošto su pak uslijed sadanjih prilika zalihne modre galice vrlo oskudne, moralo se razmisliti da se opasnost, koja prijete našim vinogradima, ukloni drugim uspješnim sredstvima. Radi toga se o tome održalo 2 aprila o. g. u Ministarstvu za poljodjelstvo pod predsjedanjem odjel-noga predstojnika dr. vit. Ertla predtjesanje na kome su učestvovali državni vinogradarstveni stručni organi ih svoju pokrajina, stručnjaci pokusnih stanica i stručnjaci što su u službi pokrajinskoga vinogradarstva. Stručni izvjestitelj Ministarstva za poljodjelstvo dvorski savjetnik Portele izjavio se za to, da se najučestvo modre galice, koje nema, upotrijebi djelimec novi preparat „Perocid“, koji se pravi iz soli „rijetkih zemalja“ pri dobijanju gnjile iz monazita. Uz to je istakao nuždu, da se poradi oko stegenja same modre galice opreznijim, nerapsinim načinom škropljenja loze, služeći se nekim sivalicima i do potrebe miješajući modru galicu sa drugim naknadnim sredstvima. Potanka rasprava, u kojoj su učestvovali svi tu prisutni, dovela je do radosnoga ispatka, da će se usprkos oskudnim zalihama modre galice ove štete na lozi moći kao i do sada uspješno suzbijati.

Za naše vojnike.

Pišu nam iz Dubrovnika 1 o. m. Netom je amo stigla zabrana šaranja i prodavanja šarenih uskrnih jaja, većina je trgovaca i gragjana odredila pokloniti sva šarena jaja našim domobrancima koji su na oporavljanju u Gružu. Naročiti odbor poći će na Uskrs do vojarne u Gruž i izručiti im sakupljena jaja, uz ostale darove.

Ispiti za pomorskog strojara.

Pomorska Vlada javlja: Mjeseca maja držace se ispiti za pomorske strojare i to pismeni ispit dne 4 i 5 maja, praktični dne 7 i 8 maja a usmeni dne 10 i 11 maja o. g. Molbe za pripuštanje k ispitu za strojare svih triju razreda imaju se uložiti kod c. k. Pomorske Vlade najdalje do 20 aprila.

Opazi se izričito, da molbe koje ne budu progoviene svim ispravama propisanim u § 6 odnosne odluke, neće se uzeti u obzir, te će se stoga odbiti.

Da se mogu u slučaju dobrog uspjeha ispita svjedodžbe usposobljenja izdati bez zatezanja, preporučuje se u korist kandidata, da dokažu već u molbi i svoju pripadnost, kad ista ne bi proizlazila iz priloženih isprava.

Novi odvjetnik.

Javljaju nam iz Dubrovnika, da je Dr. Pero Cvilićević upisan u imenik advokata advokatske komore Dubrovnik-Kotor, sa sjedištem u Korčuli.

Mlada misa.

Pišu nam iz Trogrira, 2 aprila. Unatoč opće sjele u tesko ova doba, kao prvi osmjeh pramaljeća osvanula nam Blagovijest u pirnome ruhu: mladi levita Ivan Delalle prikaza Bogu prvu nekrvnu žrtvu u krasnoj katedrali svog zavijaja, namijenivši je našoj braći na ratištu. Tim plemenitim činom nije mogao više da zadržati svoje sugrajane, kojima će ova rijetka i mila svečanost ostati duboko usagjena u zahvalnom srcu.

Mladomisnik je pohanovo otklonio svako bučno veselje i pirovanje; on je želio da najljepši dan svojega života proslavi u svom čistom srcu.

Samo poslije večernje i blagoslova zamolio je svoju braću svećenike, svojtu i bivše učitelje, da s njim sprovedu jedan sat u veselom razgovoru, a u očinskoj njegovoj kući. Ovaj čedni domaći sastanak prošao je u najugodnijem raspoloženju, začinjjen zdravim humorom našeg korizmenog propovijedaoca o. Anzjela Novaka iz Hvara.

Zaželiv novomu radniku u vinogradu Gospodinu svako dobro, gosti se razigloše, zadovoljni što su ovaj sretni dan s Božjim blagoslovom svetkovali.

che questa volta è animata, facendo della vendita sarà

jele je kot tajnika izbivanja kod c. k. rskog tajnika Ivana Poglavarstvo u Split.

Dalmaciji.

Stedionice položeno *donički odio*: kruna 14.154205. U promet 3.869 58 a isplaćeno

Arcevescovo.

tabile Amministrata comunale diede un arcevescovile in dr. Vincenco Pulisic

presentanza dell'Amare S. E. Mons. Arcieri della città. ne del maestro Zink ntre in Piazza delatissimo.

Erkve u Splitu.

je u dvorani grad-mise, opća godišnja ove stolne erkve u svjesće o djelovanju renje računata godine na; eventualija.

Collegiata di e.

azione quaresimale il m. r. padre Andrea durante tutto il corco numerosissimo. I solo per l'elevezata ile e chiara con cui calda e colorita che ersuadere.

na lozi pomoću e.

Peronospora vili-soj lozi, suzbija se Pošto su pak uslijed vrlo oskudne, mo-koja prijati našim jesnim sredstvima.

aprila o. g. u Mi-predsjedajem odjel-retrerasane na kome arstveni stručni or-pokusnih stanica i inskoga vinogradar-va za poljodjelstvo se za to, da se na-potrijebi djelimee navi iz soli, rijetkih monazita. Uz to je legjenja same modre om skropljenja loze, potrebe mjesajuci im sredstvima. Po-ovali svi su prisutni, da će se usprkos ove štete na lozi ijaliti.

ke.

m. šaranja i prodava- naja, praktični dne maja o. g. za strojare svih d c. k. Pomorske

strojara.

za pomorske stro- naja, praktični dne maja o. g. za strojare svih d c. k. Pomorske

toje ne budu pro- n u § 6 odnose e se stoga odbiti.

orog uspjeha ispita z zatezanja, prepo-kažu već u molbi i roizlazila iz pril- o.

da je D. r. Pero ata advokatske ko- n u Korčuli.

va doba, kao prvi Blagovijest u pir- lalle prikaza Bogu tedraki svog zavi- a ratištu. Tim ple- a zaduži svoje su- ila svečanosti ostali

onio svako bučno najljepši dan svo- sreću.

goslova zamolio je bivše učitelje, da m razgovoru, a u i domaći sastanak oloženju, zacinjen og propovijedaoa

inogradu Gospodi- oše, zadovoljni što slovom svetkovali.

Decesso.

È morto questa notte all'Ospedale provinciale il diciottenne Bruno Franich, bersagliere militarizzato che, settimane addietro, per un disgraziato accidente era stato ferito al volto da un suo cognato, nel maneggiare un fucile carico a pallini. Il povero giovane, quasi guarito dalle lesioni riportate alla faccia, soccombette al tetano, complicato con un bronchite sopraggiuntagli. Domani avranno luogo i suoi funerali.

Servizio di pacchi postali con l'estero.

In seguito a una comunicazione della regia amministrazione delle poste italiane che pacchi postali, provenienti dall'Austria e trovantisi a bordo di piroscafi italiani, vengono sequestrati da incrociatori francesi, viene sospeso, sino ad ulteriori disposizioni, il servizio di pacchi postali con la Grecia, la Spagna (inclusive le Isole Baleari e le Isole Canarie), la Libia, la Columbia e gli Stati Uniti d'America via Italia.

Pozar.

Pišu nam iz Staroga, 5 o. m.:

Jučer je oko 2 sata poslije podne buknuo ovdje silan požar, koji je uništio dva gornja poda kuće Ivana Skarice. Dućan kućnoga gospodara, što se nalazi na prizemlju iste kuće, nije izgorio, jer je čvrsto sagrađen od gvozdja i cementa.

Spiljetski dobrovoljni požarnici, pozvani telefonskim putem, odmah su doletjeli, nešto parnim brodom Lučkoga Poglavarstva a nešto kopnom zajedno sa sisaljkom, koju su konji dovezli. Dok su požarnici stigli, kućna su čeljad, pomognuta od seljaka koji su priskočili, mogla iznjeti iz kuće i spasiti veći dio pokućstva i drugih stvari. Oko 7 sati u večer požar je bio već sasvim ugašen.

Uzrok požaru nije još pravo ustanovljen.

Industria e Commercio

I contributi d'esercizio per la marina mercantile.

La „Wiener Zeitung“ reca una Ordinanza dei Ministri del commercio e delle finanze, del 27 marzo a. e., concernente il contributo d'esercizio per navi mercantili marittime in disarmo o che non si trovano in esercizio di commercio.

L'Ordinanza, in base all'Ordinanza imperiale del 10 ottobre 1914, b. l. i. Nr. 274, dispone:

Alle navi mercantili marittime, che secondo il capoverso 1, dell'articolo IV. della Legge 23 febbraio 1907, b. l. i. Nr. 44, concernente la sovvenzione della marina mercantile ed il promovimento delle costruzioni navali, causata un disarmo ininterrotto od inattività in operazioni commerciali per oltre 3 mesi perduto, per il rispettivo tempo, il contributo di esercizio, il Governo marittimo è autorizzato a versare la quota della rata annuale spettante per il tempo della inattività commerciale, causata dallo stato di guerra, a condizione che i proprietari di queste navi, in caso di licenziamento o di diminuzione di paga dei loro addetti, che si trovano in servizio a bordo o negli uffici al 1.º gennaio 1915, ripetano ed otten-gano in precedenza l'approvazione del Governo marittimo; che paghino a tutti i loro addetti gli stipendi minimi da fissare di volta in volta dal Governo marittimo e che accordino una sovvenzione corrispondente ai componenti delle famiglie degli equipaggi delle loro navi che si trovano all'estero nemico o neutrale, in quanto non sia possibile una remunerazione di questi addetti, nonchè ai componenti delle famiglie dei loro addetti, che si trovano in prigione di guerra.

L'adempimento di queste condizioni deve venire debitamente comprovato all'atto della presentazione delle istanze, giusta l'articolo XIII. della Legge del 23 febbraio 1907, b. l. i. Nr. 44, per l'aggiudicamento del contributo d'esercizio o nel completamento di queste istanze.

La decisione viene presa dal Governo marittimo, dopo intesi gli armatori interessati e con riguardo alle speciali circostanze di ogni singolo caso.

Questa Ordinanza entra in vigore il giorno della sua pubblicazione.

A questo proposito venne trasmesso il seguente comunicato:

Lo stato di guerra con l'Inghilterra e la Francia ha avuto per conseguenza la sospensione della nostra navigazione transoceanica.

Per tal modo le nostre Case armatrici non solo sono private di ogni possibilità di guadagno, ma perdono anche le sovvenzioni dello Stato contemplate nella Legge sulle sovvenzioni alla marina, essendone il percepimento vincolato a prestazioni economiche determinate, che attualmente gli armatori non possono offrire.

D'altra parte, ad onta della sospensione dell'esercizio, la marina è costretta a sopportare spese consecutive (manutenzione dei piroscafi, stipendi, mercedi, spese di ammortamento e di assicurazione ecc.).

Un'Ordinanza ministeriale pubblicata il 1.º aprile, e concernente sussidi d'esercizio per navi mercantili marittime disarmate o inopere assicura alla navigazione libera la continuata validità delle sovvenzioni d'esercizio, fissate nella Legge sulle sovvenzioni della marina, data la premessa che gli armatori provvedano ad aiutare ulteriormente i loro addetti.

Con questa disposizione dell'Amministrazione dello Stato, ugualmente vantaggiosa al datore di lavoro come al dipendente, gioverà a far superare agli armatori la loro difficile situazione ed a prevenire per quanto possibile la disoccupazione.

Al ritorno di condizioni normali, questa Ordinanza, valevole esclusivamente per il periodo della sospensione dell'esercizio della nostra marina transoceanica, cesserà di vigere.

PATRIOTTI,

aiutate i militi feriti e malati! — Le oblazioni in danaro, biancheria, corroboranti (vino, cognac), tabacco ecc. sono da spedirsi: *Alla Direzione provinciale di soccorso della Croce Rossa in Zara.*

RAZLIČITE VIJESTI

Grof Tisza o Česarevu zdravlju.

„Pester Lloyd“ donosi ovo: Iza svog povratka iz Beča grof Tisza pohodio je klub stranke narodnog rada, gdje se sa svojim prijateljima i pristasa razgovarao o svom bečkom putu. Uslijed upita, da li je audijencija u Njegovog Velicanstva dugo trajala, grof Tisza reče, da je audijencija ovaj put neobično dugo trajala, jer su se poslovi, o kojima je izvješćivao Kralja, od zadnje audijencije vanredno nagomilali. Tisza je rekao: „koro sat i po vremena imao sam cast, da boravim u radnom Kabinetu Njegova Velicanstva. I bio sam sretan, da sam tečajem čitavog tog vremena mogao ustanoviti, da su duševna svježina i tjelesno stanje visokog gospodina izvrsni. Duševnom snagom, kojoj smo u njega već od uvijek vični, slijedilo je njegovo Velicanstvo sve moje razlaganje, pa i ako se ovo protezalo na različite predmete, upravljalo mi je neprestano pitanja, iz kojih je proizlazilo, da mu zanimanje raznovrsnim poslovima ne zadaje umora. Jednako povoljno kao i duševna i tjelesna je svježina visokog gospodina. U ovom hladnom proljetnom vremenu mogli bi i mlagvi ljudi biti pristupni prehladama i pokazali ma i neznatne znakove kakva tjelesnoga neraspoloženja. Srećom se takova šta ne ojača na velikom gospodinu. Njegovo je zdravstveno stanje besprijekorno, njegov glas zvuči jasno; njegov izgled uopće pokazuje potpunu svježinu i snagu“.

Posjednicima kovina na znanje.

Uslijed otpisa c. k. Ministarstva za domobranstvo 27 ožujka 1915 u br. 4583-XVII upozoruju se posjednici kovina i smjesa rekviriranih za ratne svrhe na sljedeće odredbe:

1. Po § 1 ministarstvene naredbe 7 veljače 1915 l. d. z. br. 28 izuzete su od rekviriranja one zalih kovina i smjesa, koje su neophodno potrebite da se izvrše nalozi vojničke uprave.

Ipak se te zalih, izuzete od rekviriranja, imaju upotrebljavati najvećom štednjom. Stoga svi oni koji izrađuju od kovina predmete za vojničke svrhe, imaju se prije obratiti onoj vojničkoj vlasti, koja im je dala nalog, u svrhu da od iste prime potrebite upute vrhu materijala, što se može upotrebiti. U tom smislu mogu dati potrebite obavijesti i političke vlasti prve molbe.

2. Predaja predmeta rekviriranih zalih, koji su neophodno potrebite za ratne svrhe, pripustljiva je samo uz redovite iskaznice, koje kupac ima da preda vlasniku najdalje prigodno predaje.

Potrebite formulari mogu se primiti kod trgovačkih i obrtničkih komora, a upute o načinu ispunjavanja istih podavaju kotarske političke vlasti.

3. Po §§ 1 i 5 ministarstvene naredbe 7 veljače 1915 l. d. z. br. 28 zahtjeva se prethodna dozvola c. k. Ministarstva trgovine za upotrebljivanje rekviriranih predmeta za ne vojničke svrhe te za one narube, za izvršenje kojih ti predmeti nijesu neophodno potrebite.

4. Molbe za povratak rekviriranih predmeta mogu imati pospješeno rješene samo kad su sastavljene na formularima zato odredjenim (modrim), koji se mogu primiti kod općinskih ureda a nose potvrdu onog organa, koji je podao nalog.

5. U koliko postotni dio rekviriranih kovina i smjesa oproštenih po tačkama 1-3 ministarstvene obznane 7 veljače 1915, l. d. z. br. 29, ne nadmašuje minimalne količice oproštene od prijave po § 1, naredbe 7 veljače 1915, l. d. z. br. 27, mogu se bez dalje odredbe upotrebljavati te količice.

6. Ovom se prigodom upozoruju vlasnici kovina na ministarstvene naredbe 19 ožujka 1915, l. d. z. br. 65, 66 i 67, koje uređuju naknadu za rekviriranje kovina, predaju i ustrojenje povjerenstva za primanje istih.

RODOLJUBI! Pomozite ranjenim i bolesnim vojnicima!

Prinose u novcu, rublje, jestivo, duhan i ostalo šaljite: *Upravi Pokrajinskog pripomoćnog društva Crvenoga Krsta u Zadru.*

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

LA GUERRA.

I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia. Fatti prigionieri oltre 7570 Russi.

VIENNA, 6. Si comunica ufficialmente, in data 6 aprile, mezzogiorno:

I combattimenti sui Carpazi acquistano ancora ulteriore estensione. Sulle alture ad est della valle della Laborca le truppe germaniche e le nostre espugnarono ieri forti posizioni russe, e fecero in questo incontro 5040 prigionieri. Nei settori contigui furono ribattuti sanguinosamente parecchi violenti attacchi, con grandi perdite del nemico. Vennero fatti prigionieri altri 2530 Russi. Nella Galizia sud-est andò fallito un attacco notturno del nemico alle alture a nord-est di Otynia. Nella punta tentata dal nemico il 4 aprile a sud-ovest di Uscie Biskupie, sulla riva meridionale del Dniester, furono annientati due battaglioni del reggimento di fanteria Alessandro.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 6. Il Wolff Bureau comunica: Grande quartiere generale, 6 aprile.

Teatro occidentale della guerra. I Francesi tra la Mosa e la Mosella spiegano da ieri una particolare attività. Impiegando grandi forze

e numerosa artiglieria, essi attaccarono a nord-est, est e sud-est di Verdun, nonchè presso Ailly, Apremont, Flirey e a nord ovest di Pont-à-Mousson. A nord-est ed est di Verdun gli attacchi, sotto il nostro fuoco, in generale non giunsero ad esplicarsi; mentre a sud-est di Verdun furono ribattuti. Sull'orlo orientale delle alture della Mosa riesci al nemico di prendere piede transitoriamente in una piccola parte del nostro fossato più avanzato. Anche di qui esso venne durante la notte nuovamente scacciato. Nella regione di Ailly e di Apremont il combattimento continuò durante la notte, senza alcun successo per il nemico. Nella regione di Flirey furono respinti parecchi attacchi francesi. Ad ovest del Priesterwald un forte attacco crollò. A nord della strada Flirey-Pont-à-Mousson, ad onta delle perdite assai gravi subite dal nemico in questi combattimenti, deve si argomentare dalla nuova ripartizione delle sue forze che esso qui continuerà i suoi attacchi, essendo apparsa chiaramente la completa mancanza di prospettiva di tutti i suoi sforzi nella Sciampagna.

Teatro orientale della guerra.

Gli attacchi russi ad est ed a sud di Kalwarja nonchè ad est di Augustow furono senza effetto. Del resto la situazione in oriente è inalterata.

La suprema direzione dell'esercito.

L'ordine „pour le merite“ a Kluck.

RELINO, 7. Al colonnello generale Kluck venne conferito l'ordine „Pour le merite“.

I comunicanti del quartiere generale turco. COSTANTINOPOLI, 6. Il quartiere generale comunica:

Sul fronte del Caucaso il nemico attaccò la nostra avanguardia a nord di Ischan in prossimità al confine. Dopo un combattimento accanito, durato 18 ore, il nemico venne cacciato oltre il confine. Le nostre truppe occuparono i villaggi nemici nei dintorni di Kbosor e Parahes a sud di Tauscard.

Ieri ed oggi il nemico non fece alcun serio tentativo contro i Dardanelli. Ieri l'altro due corazzate nemiche aprirono il fuoco contro le nostre batterie, site all'ingresso dei Dardanelli. Spararono oltre 300 colpi, senza alcun successo. Viceversa fu constatato che una corazzata nemica ed una controtrappidineria furono colpite dai cannoni delle nostre batterie.

Piroscafo inglese silurato.

LONDRA, 6. Notizia della „Reuter“: Il piroscafo inglese „Northlands“ fu silurato ieri all'altezza di Beachy-Head. L'equipaggio venne salvato.

Nave carboniera inglese silurata.

LONDRA, 6. La nave carboniera inglese „City of Bremen“ fu silurata presso Landsend e colò a picco.

Navi inglesi affondate nel mese di marzo.

LONDRA, 6. Secondo una comunicazione del Ministero del Commercio, nel mese di marzo andarono perduti 33 piroscafi inglesi, di complessive 61.383 tonnellate; di questi 26 furono silurati. Assieme a queste navi perirono 217 persone.

Andarono perduti inoltre 25 velieri, di cui 3 silurati.

LONDRA, 7. Il veliero inglese „Acantha“ venne silurato nel Mare del Nord, all'altezza di Longton. L'equipaggio venne salvato.

Bombe lanciate da un velivolo su Müllheim (Baden).

MÜLLHEIM (BADEN), 6. Ieri un aviatore nemico lanciò due bombe sopra la città, tre persone borghesi rimasero uccise.

La carestia a Pietroburgo.

PIETROBURGO, 6. La „Rieč“ reca: Il rincaro dei viveri assume a Pietroburgo proporzioni straordinarie. La situazione delle classi più povere è disperata.

Più grave ancora del rincaro si è la completa mancanza di generi alimentari che deve attendersi fra breve, e che demoralizza la popolazione e deprime l'entusiasmo per la guerra.

Il Re di Grecia e Venizelos.

ATENE, 7. L'„Agence d'Athenes“ reca: L'ufficio della stampa pubblica il seguente comunicato: Il Governo, che conosce gli avvenimenti accaduti dopo la sua costituzione, dichiara, che il Re non ha mai approvato che vengano avviate trattative per la cessione di territorio greco ad una potenza estera. Il Governo si trova in obbligo di pubblicare questa comunicazione, in seguito alle informazioni recentemente recate dai giornali di Venizelos.

P. KASANDRIĆ odgovorni urednik

Tiskarnica Josipa Ferrari.

PATRIOTTI, ricordatevi delle famiglie bisognose dei militi richiamati!

Le oblazioni sono da dirigersi: *All'ufficio di soccorso di guerra presso l'i. r. Luogotenenza (Dipartimento I.) in Zara.*

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Pro Croce Rossa.

Dal sig. Deutschmann Giuseppe, per onorare la memoria del def. sig. Niccolò Dudan, cor. 2.

Prilozi za Crveni Krst.

Sakupljeno u selu Murvici na Braču kr. 55:90. Dopriniše: Petravici don Ante, dušobrižnik, kr. 20 — Samostan Picookara „Stipančić“ 10 — Samostan Picookara „Dutić“ 5 — Matulinović Ivan, drvodjelac 1 — Baković Ivan pok. Josipa 1 — Papić Margarita žena Filipa 1 — Žuljević Filip pok. Mate 2 — Pavišić Marko pok. Jure 2 — Papić Ivan pok. Vjekoslava 1 — Šćepanović Grgo 1 — Barkanović Ante pok. Stipana 1 — Žuljević Ante pok. Matija 1 — Pavišić Laura pok. Andrije 1 — Baković Miće pok. Matija 1 — Baković Niko pok. Ivana 1 — Baković Luka pok. Josipa 1 — Baković Dinko pok. Ante 2 — Ostali župljani sela Murvice 3:90.

Sakupljeno u Imotskomu kr. 2480.—. Dopriniše: Oskar Micula, c. k. kotarski poglavar kr. 100 — Franjo Brantsch, c. k. ravnatelj otkupe duhana 100 — dr. Mihovio Vuković, opć. liječnik 100 — dr. Petar Vjekoslav pl. Grisogono, odvjetnik 100 — Jure Jerković, općinski prisjednik 100 — Stipe Sučić i sinovi, trgovac 150 — Alfonso Bitanga, trgovac 100 — Jure Vučemilović p. Filipa, trgovac 100 — Pietro Benzon, posjednik 100 — Braća Truccolo, trgovci 100 — dr. Iko Jerković, odvjetnik 100 — Pučka Stedionica u Imotskom 100 — Ivan Vučemilović, načelnik 50 — dr. Grgo Bogić, c. k. kotarski liječnik 50 — Franjevački Samostan 50 — Javna Dobrotvornost 50 — Lazar Tadić Lazarev, trgovac 50 — Luka Milinović, trgovac 50 — dr. Frane Pelicarić, odvjetnik 50 — Pasquale Ferrari, ljekarnik 50

L'I. R. Priv.

STABILIMENTO AUSTRIACO DI CREDITO

PER COMMERCIO ED INDUSTRIA

(fondato nell'anno 1855).

Capitale e Riserve Corone 243,000,000

Filiale in Trieste, Piazza Nuova N.ro 2

(EDIFIZIO PROPRIO)

assume nelle sue

CELLE CORAZZATE IN ACCIAIO

(costruite dalla ditta mondiale Arnheim di Berlino) e garantite contro il fuoco e l'iscasso a custodia ed amministrazione di valori nonchè la sola custodia di plichi chiusi e dà in locazione nelle dette celle corazzate

CASSETTE DI SICUREZZA (SAFES)

in dimensioni diverse, nelle quali possono venir riposti — sotto chiusura reciproca della Banca e del cliente — carte di valore, documenti, gioielli ecc., ecc.

La FILIALE dello STABILIMENTO DI CREDITO assume

Depositi a risparmio verso libretti di versamento

sui quali abbuona, sino a nuovo avviso, l'interesse del

3 3 4

(tenendo a carico dell'Istituto l'imposta rendita)

e si occupa, oltre a tutte le altre operazioni di banca, anche dell'assicurazione di titoli contro le perdite derivanti dalle estrazioni con la minima vincita.

— Radnici c. k. ureda otkupe duhana 50 — Seoska Blagajna Župe i Raščana 50 — Risto Semiz, trgovac 50 — dr. Gjuro Negrini, odvjetnik 40 — Lorenzo Vucemilovich, trgovac 40 — dr. Ermenegildo Božić, bilježnik 30 — pop Spiro Margetić, paroh 30 — Marco Vucemilovich, posjednik 30 — Tutorstvo Pravoslavne Crkve u Glavini 20 — Mirko Marče, trgovac 20 — dr. Jozip Mladinov, liječnik 20 — Stjepan Franceschi, posjednik 20 — Jozip Tripalo, trgovac 20 — Jozip Ligutić, trgovac 20 — Petar Markota, trgovac 20 — Marija ud. Petyo, posjednica 20 — Svećenik Marin Bezić, upravitelj Župe 20 — Anton Kruta 20 — Bruno Mirosevič 20 — Makso Anderlić, c. k. učitelj poljodjelstva 20 — Marko Dunda, hotelier 20 — Jerko Vrdoljak, posjednik 20 — Krsto Balač, trgovac 20 — Ante Bušić, trgovac Gorica 10 — Camillo Benkovich, c. k. poreznik u. m. 10 — Obitelj Džamonja 10 — Ilija Šimić, trgovac 10 — Anton Colombani 10 — Jovo Vlačić Petrov, trgovac 10 — dr. Perić, odvjetnički koncipient 10 — Jokan Ivanisević, mesar 10 — Mate Markota, trgovac 10 — Mile Delić, gostioničar 10 — Frano Kokić, brijač 10 — Joko Vlačić, posjednik 10 — Baučić, c. k. kotarski inžinir 10 — Ante Luetić, zemaljski nadestar 10 — Braća Ivanović, trgovci 10 — Antonio Bonavia, c. k. porezni upravitelj 10 — Jeka ud. Vucemilović, trgov. 10 — Frano Džamonja, knjigovodja 10 — Dinko Stambak 10 — Martin Benzon, c. k. sudac 10 — M. Steiner 10. Sakupljeno u Briševu kr. 34:60. Sakupljeno u Murvici kr. 15:40. Don Ivo Milić, Briševu kr. 10. Sakupljeno u području općine janjinske kr. 2200:55 i baš: u Janjini kr. 1365:01. Dopriniše: Načelnik Kristo Rabaza kr. 20 — zamj. nač. Frano

Glavović 10 — župnik don Ivo Kinkela 20 — dr. Nikola Zvon. Bjelovučić 200 — Općina Janjina 400 — Seoska blagajna Janjina 300 — dr. Josip Buzolić, opć. liječnik 50 — Braća Ante, Mato Ivanović, trgovci 25. — Po 20 kr.: Marko I. Mratović — Mato I. Dežulović — Nikola Kalafatović pk. Joza — Braća Kalafatović — Milić. — Po 10 kr.: Bjelovučić Niko, post. majstor — Bosnić Vlaho — Ivanović Franko — Jasprića Frančić — Marinović Nikola — „Težačka Sloga“. — Po 5 kr.: Bjelovučić Ivoslav, sin dra Nika — Bjelovučić Baldo — Antičević Toni — Baselli Dinko, opć. taj. — Frančić Visko — Rakić Josip — Mošan Lilo — Lepri Peroslav — Segović A. Nikola — Ivo Kalafatović pk. Antuna — Kap. Ivo Kalafatović — Mratović M. Mato — Osojnik Stjepan 4. Po 3 kr.: Bjelovučić A. Nikola — Rogulić Jure, oruž. straž. — Barišić Marko, oruž. — Jasprića I. Baldo — Mustapić Jozo. — Po 2 kr.: Dežulović Ivić — Milić Ivo — Cvrlje Petar — Jasprića Dabar Mato — Pekić Ivan — Ivanović Nedjelko — Čučuković N. Frančić — Rabaza Miho — Prisić Anto — Barović Frano — Jasprića Mato Ivana — Čučuković Anto — Glavović Mato — Glavović Ivo — Sladonja Davorin — Satara Ivan — Rabaza B. Marko — Bazarini Anto — Pleho J. Ivo — Baldasari Gajo. — Po 1 kr.: Bjelovučić Miho — Antičević P. Anto — Jasprića A. Niko — Čučuković Ivić — Paluta Tuna — Miškov Ljubimir — Čingrija Rusmarin — Kalafatović J. Jozo — Antičević Matijaš — Lepes Ivan — Jasprića Mato — Poluta Ivo — Barović Anto — Vlastelica Ivo — Jasprića Srdar Baldo — Radman Marija — Astić Sladčić Nedjelko 0:50. Sakupljeno u crkvi 64:51. U Trsteniku: kr. 324:74. Dopriniše: Poljanić Pero kr. 30. — Po 20 kr.: Ivanović Jozo, Vu-

ković Ivo — Bače Mate — Bače Niko — Šimunković Stipo — Miličić A. Anto — Miličić Niko pk. Viska. — Po 10 kr.: Sarić M. Anto — Sarić ud. Nine. Sugja Ivo — Sugja Pero — Miličić Miho — Rado- vanović Nikola 6. — Po 5 kr.: Poljančić Stipo — Milin Donko — Divić Stjepo — Simin Franica, učit. — Miličić Niko pk. Vlaho — Car Ivo — Falkoneti Mato — Gružanin Ivo — Senegović Nikola — Senegović Stjepo — Simleša Božo, fin. — Miličić N. Ivan 4. — Po 3 kr.: Vidić ud. Kate — Miličić Niko pk. Pavla — Visković Niko — Santini Rado. — Po 2 kr.: Čulić Marin — Visković Antun — Gvozden Visko — Milanović A. Antun — Vujičić Matija — Cetinić Ane — Kovačević Mato — Falkoneti ud. Ane — Bilić Antun, fin. — Milina Ante, fin. — Bonvardo Vice 1:40. — Po 1 kr.: Milanović Pavo — Abja Ante — Jurčin Marija — Tomić Marko — Kovačević Ivo — Martučić Sofija 6 — Miličić Frano 0:34. U Sreseru kr. 161. — Dopriniše: Kučer A. Anto kr. 20 — po 10 kr.: Car Ivo — Zivić Ante — Lazić I. Baldo — Lazić I. Niko — Kučer L. Mato — Kučer N. Nikola. — Po 5 kr.: Kučer P. Ivo — Kučer M. Ivo — Grbić Miho — Lazić I. Ivo — Lazić A. Frano — Nožica Vlaho. — Po 3 kr.: Spaleta Visko — Car ud. Kate — Nožica Božo. — Po 2 kr.: Nožica Pero — Grbić Stjepan — Vrujas ud. Kate — Zečević Niko — Tomelić Ivo — Urlić Bariša, — Bebić ud. Mare — Brezlić L. Ivo — Mazić Ivo — Kučer M. Pero — Vrebac N. Stipo — Grbić A. Pero — Lazić ud. Frane. kr. 1:40. — Po 1 kr. Družijanović Jozo — Lazić ud. Ane — Lazić A. Mato — Spaleta P. Star — Valić Ivo — Lazić ud. Ane — Zida Vidoje — Spaleta Ivan — Lazić ud. Kata — Barać A. Niko — Per- čević ud. Kate — Car L. Miho — Car I. Mato — Car

I. Karmela — Car I. Kate — Kučer Mali Ante — Lazić N. Ivo kr. 0:60. U Popovojluci kr. 104. — dopriniše: Bo- janović Ivo pok. Boža, trgovac kr. 20 — Rabaza Marko pok. Iva 10 — Kap. Miletić Ivo 6. — Po 5 kr. Miletić Amalija ud. Pera — Braća Bojanović pok. Boža — Bojanović Ivo pok. Antuna — Rabaza A. Antun — Baldo Vitković. — Po 4 kr.: Mare žena Boža Rabaze — Filipović Nikola — Satara Pero. — po 2 kr. Kap. Pavo Bokanović — Škrabalo M. Antun. — Po 2 kr.: Bjelovučić Miho — Škrabalo A. Ivan — Vitković Nikola — Barać Nikola — Sekulo Pero — Mare I. Veljača — Mate Talijančić — Glavor Ante — Barać Vice — Anica žena Marka Kneževića. — Po 1 kr.: Škrabalo Pavo — Vitković Visko — Božo Bo- janović — Anica ud. Satara — Ivo žena Jure Granića. U Žuljana kr. 86:80 dopriniše: Braća Anto, Ivo Lopin pok. Martina kr. 15. — Po 10 kr.: Kuculo P. Visko — Jelić P. Božo. — Po 5 kr.: don Gaspar Vidović — Dalmatin Niko — Caveliš Martin 4. — Po 2 kr.: Lopin P. Ivan — Bundara N. Kate — Ku- culo V. Mare — Bundara ud. Ane — Caveliš Antun — Sivor Marin — Kuculo M. Pavo. — Po 1 kr.: Stanušić Nikola — Marinović Roko — Čakelić Ivo — Lopin I. Ivo — Vukašin Ate — Hasan P. Niko — Caveliš I. Niko — Lopin Jokan Ivo — Lopin Karlo Ivo — Marinović Marlin — Kuculo P. Ane — Ku- culo S. Tere — Bogdan I. Stjepan — Padovan Frano — Jurković P. Antun — Jurasović Božo — Hasan Petar 0:70 — Lopin Milko 0:40 — Sivor Kate 0:30 — Sivor Frane 0:20. — Po 10 para: Kuculo P. Mare — Čanelić A. Ljube — Po 3 kr.: Lopin ud. Mara — Bogdan Ivo. (Sljedi).

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Tiskarni Josipa Ferrari u Zadru. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia Giuseppe Ferrari in Zara

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Millioni

adoperano contro la **TOSSE** rancedine, catarro e ingorgamento, tosse convulsive le

Kaiser Caramelle pettorali (con tre abeti)

6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo

Bomboni oltremodo piacevoli e gustosi.

Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vendesi presso: Giorgio e Spiridione Brečić Droghieri in Zara; P. Novak farmacista in Lesina; S. Boglić farm. in Knin; Norberto Cindro farm. in Traù; A. Karlovac farm. in Gittavechia e G. de Borzatti farm. in Milna.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2% ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor 20 Credito fondiario Austr. 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti turchi 1870 da Lchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e di richieste dei propri clienti, senza alcuna sp.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con iscasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Ratni časovnik 1914!

Sa dvostrukim reljefom: Nj. Veličanstvo Cesar Franjo Josip I. i Vilim II. Mit vereinten Kräften ili Viribus unitis 1914, sa gvozdem ili sa službenim sa- veznim krstom c. i k. Ratnoga Ministarstva; od čelika ili nikla kr. 5, sa kožnim povezom na ruku kr. 6, vanredno plosnat kr. 3, sa radijskim brojevima kr. 10, sa džepnim budilnikom kr. 15, jeftin časovnik od nikla kr. 3, lanac na ratni časovnik kr. 1; ratni budilnik „Kanone“ kr. 5; ratni budilnik „Trommier“ kr. 6; 3 godine jamstva. Salje uz pouzete Prvo skladište ratnih časovnika

MAX BÖHNEL,
Beč, IV. Margarethenstrasse 27.69.
Izvorni tvornični cjenik besplatno.
Novo! Sreben časovnik sa povezom na ruku i sa dvostrukim zaklopcem kr. 20.

TISKARNICA

G. FERRARI
(naslj. Petra Jankovića)

Calle Larga ZADAR Telefonbr 87

Tiskarnica je snabdjevena najnovijim materijalom kao i najmodernijim strojevima. Prima i izraguje što prije i najvećom pažnjom ko- jumudrago tiskarnu radnju, pismeni- ma latinskim, njemačkim, ćirilicom, i grčkim. Izvršuje kromotipografične radnje, radnje su tri boje i t. d. osmrtnice, posjetnice, omote, ra- čune, fakture, trgovinske police i t. d.

sve uz najniže cijene da senemaboiatikonkurencije.

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA

Ingenere: PIETRO VERACI in FIRENZE.

Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.

Assortimento il più completo di

MACCHINE OLEARIE

premiare con due gran prix, due diplomi di I.º grado e sette medaglie d'oro.

Assume forniture a condizioni favorevolissime.

Rappresentante la Ditta: **FRATELLI MANDEL & NIPOTE — ZARA.**

SRPSKA ŠTEDIONICA

u ZADRU

(protokolisano udruženje s ograničenim jamstvom).

OSNOV. 1901. — ZAP. RAD. 1902.

PRIMA NOVAC na članske knjižice i na one stalne nedjeljne štednje. Najmanji je ulog ove vrste štednje 50 para (helera) sedmično; štednja traje 4 godine.

PRIMA NOVAC na uložne knjižice od 1 krune na više uz kamatu 4 1/2%; otkaz po pogodbi.

PRIMA NOVAC u tekući račun, vršeći sve naloge svojih kontokorentista. Uslovi po pogodbi.

PRIMA OSTAVE na čuvanje i rukovanje, uz naročite uvjete.

IZDAJE zajmova na mjenicu, obveznicu ili u tekući račun sa i bez hipotekarnog o- jeganja.

IZDAJE zajmova na račun zaloga papira od vrijednosti, zlatna i srebrna novca.

ESKOMPTUJE izvučene papire od vrijednosti i kupone.

KUPUJE i prodaje papire od vrijednosti, čekove, devize i svakovrsni strani novac uz najpo- volnije uslove.

PRODAJE promesne za sva vučenja.

PREGLEDA izvučene brojeve svih vrsta papira od vrijednosti.

OSJEGURAVA srečke i ostale vučenja podložne pa- pire od vrijednosti protiv gubitka pri vučenju.

VRSI NAPLATE i ISPLATE u izvan Monarhije. OBVALJA SVE POSLOVE BRZO, TAČNO KULANTNO.